

РЕЦИКЛИ ГРАЊЕ

НАПРАВИ ЕКОЛОШКЕ ИГРАЧКЕ 2

ПЛАСТИКА

АКВАРИЈУМ ОД ПЛАСТИЧНЕ ФЛАШЕ

Материјал

- већа пластична флаша
- шарени папир
- игла и конац
- темпере, бели коректор
- лепак, маказе

Да ли знаш?

Реч екологија потиче од старогрчких речи *oikos* – дом и *logos* – наука. То значи да је екологија наука о нашем заједничком дому – планети Земљи.

Упутство

Пресеци пластичну флашу по ширини. Опиши два круга око флаше на папиру у боји и исеци их. Један круг убаци у флашу, гурни га на дно оловком и изравнај. Нацртај и обој неколико рибица. Исеци их и концем прикачи за други круг, тако да висе. Намажи ивицу флаше лепком и преко ње пажљиво спусти круг с рибицама (тако да рибице упадну унутра) и притисни да се залепи. На крају, по дну флаше облепи папир и украси га.

Још идеја

Стави на дно акваријума плаве папираће, конфете, школјке, песак, каменчиће, нацртан корал (постављен усправно) итд.

ИГРАЧКА НАБАЦИ КОТУР

Материјал

- пластична флаша од 0,5 л
- папир у боји
- фломастер, маказе, лепак

Упутство

Од папира у боји исечи $\frac{3}{4}$ круга пречника 10 цм, и савиј га у облик купе. Намажи једну ивицу лепком па другу прислони уз њу и притисни. Нацртај доњу ивицу капе и, испод ње, очи, лице и руке. Флашу напуни каменчићима, пиринчем или песком, да би била стабилнија. Грили флаше намажи лепком по врху и стави капицу преко њега. Нежно притисни да се залепи. Од дебљег картона исечи котурове: опиши шестаром два круга, па их исечи по спољним ивицама. Набацивање папирних кругова је идеална игра за рођендан, јер може више деце да се игра а папирни кругови неће ништа поломити ако падну на погрешно место.

Још идеја

Кловнаста мета: уместо капице залепи сунђерасту лоптицу, на коју ћеш залепити очи и уста. Води рачуна да рупа у котуру буде већа од „главе“ лутке на коју га набацујеш, да би могао да прође.

Рециклажа је и...

- кад поклониш одећу коју не носиш или ствари које не користиш;
- кад користиш платнени цегер и у продавницама одбијаш пластичне кесе.

ПЛАСТИКА

АКВАРИЈУМ ОД ПЛАСТИЧНЕ ФЛАШЕ

Материјал

- већа пластична флаша
- шарени папир
- игла и конач
- темпере, бели коректор
- лепак, маказе

Да ли знаш?

Реч екологија потиче од старогрчких речи *oikos* – дом и *logos* – наука. То значи да је екологија наука о нашем заједничком дому – планети Земљи.

Упутство

Пресеци пластичну флашу по ширини. Опиши два круга око флаше на папиру у боји и исеци их. Један круг убаци у флашу, гурни га на дно оловком и изравнај. Нацртај и обој неколико рибица. Исеци их и концем прикачи за други круг, тако да висе. Намажи ивицу флаше лепком и преко ње пажљиво спусти круг с рибицама (тако да рибице упадну унутра) и притисни да се залепи. На крају, по дну флаше облепи папир и украси га.

Још идеја

Стави на дно акваријума плаве папираће, конфете, школњке, песак, каменчиће, нацртан корал (постављен управно) итд.

КОМЕТА

Материјал

- пластична флаша
- пластичне кесе
у разним бојама
- лепак, маказе

Још идеја

Направи комету у бојама
свог омиљеног тима.

Упутство

Пресеци пластичну флашу на десетак центиметара од поклопца. Од пластичних кеса у боји исечи траке. Залепи крајеве трака укруг за унутрашњост флаше. Украси спољну стране флаше тракама у боји. Баци комету у ваздух и гледај како за њом лети шарени реп.

Рециклажа је и...

- прављење компоста од органских отпадака;
- кад китиш јелку у саксији.

Да ли знаш?

Рециклирањем ПЕТ амбалаже штедимо 84 % енергије која би била потребна за израду те исте амбалаже директно из сировина.

РОБОТ

Материјал

- 2 пластичне флаше од 1 л
- пластична флаша од 5 л
- пластична посуда с поклопцем
- пар старих дебљих чарапа
- сјајна фолија из чоколаде
- корнет за јаја
- компакт диск
- лепак, маказе или скалпел

Упутство

Исечи две празне, оране флаше од 1 л наполовину. Доње делове флаша залепи за дно велике боце од 5 л – као ноге, а горње делове са стране – као руке. Изрежи две лоптице с корнета за јаја и залепи их на посуду с поклопцем, као очи. Намажи лепак на поклопац велике флаше, па на њу прислони наопако окренуту посуду с поклопцем.

Облепи тело робота сјајном фолијом, да изгледа свемирски. Залепи селотејпом и стари диск, па на њему напиши нешто. Исечи ногавице женских чарапа у боји и навуци их на руке и ноге робота. Два дела ногавице навуци на горњи и доњи крај највеће флаше и ушиј затварач од конзерве као дугме.

Још идеја

Залепи и старе жице или делове покварених техничких уређаја.

ЧИНИЈЕ ЗА БОМБОНЕ – ДУХ, ЗЕЦ И ПТИЦА

Кад ти дођу гости на рођендан, изненади их бомбонама у чинијама које ћеш направити специјално за ту прилику!

Репиклажом се...

- штеди енергија потребна за добијање нових сировина;
- смањује загађење;
- продужава животни век депонија.

а) ЧИНИЈЕ – ДУХ И ЗЕЦ

Материјал

- пластична флаша
- фломастери (маркери) у разним бојама
- селотејп
- маказе или скалпел, лепак

Упутство

На 10 цм изнад дна флаше нацртај зеца или духа. Најпре исечи флашу на пола, а затим пажљиво у полуокруг и око свог цртежа. Ивице облепи селотејпом у боји, да не би биле оштре. Облепи доњи део флаше папиром у боји. Залепи бели папир испод провидног зечјег лица. У чинију сипај бомбоне, слатке или слане грицкалице.

Још идеја

Твоја чинија може да има облик који год пожелиши: маца, куца, дете, сунце... Најпре на папиру извежбај тај облик, па га онда нацртај на флаши. Можеш да искористиш и слику изрезану из новина.

Украси лик трачицама, перлицама (уместо очију или дугмића), а преко доњег дела чиније прелепи лепу илустрацију исечену из старих новина.

6) ЧИНИЈА – ПТИЦА

Материјал

- мања пластична флаша (0,5 л)
- шарени папирчићи
(из старих новина)
- лепак, маказе, селотејп у боји

Упутство

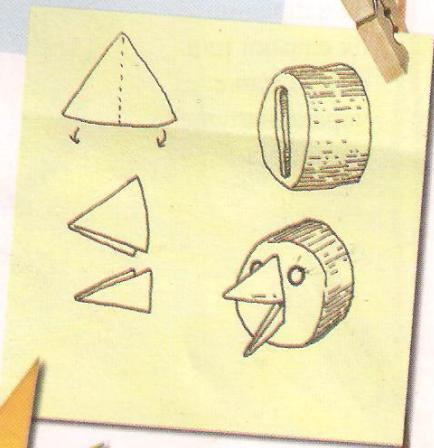
Исеци горњи део флаше на око 5 цм од дна и 10 цм од врха флаше. Облепи ивице селотејпом у боји. Уз помоћ неког од одраслих направи кљун од исеченог дела флаше, као на шеми. Исеци шарене папирчиће као перушке и залепи их на реп, крила и главу. Сипај бомбоне или неке друге грицкалице у чинију.

Још идеја

Обложи чинију шареним папиром или лепом салветом, чије ће се шаре провидети кроз пластику. Можеш и да је окачиш да виси: на оба краја чиније вежи канап у боји, па средину канапа пребаци преко дршке на ормару.

Да ли знаш?

На депонију у Винчи свакодневно стиже 1 600 тona отпада. Папир чини 25 % тог отпада, пластика 20 %, а метал 7 %. Остатак чине гуме, текстил и органски отпад.

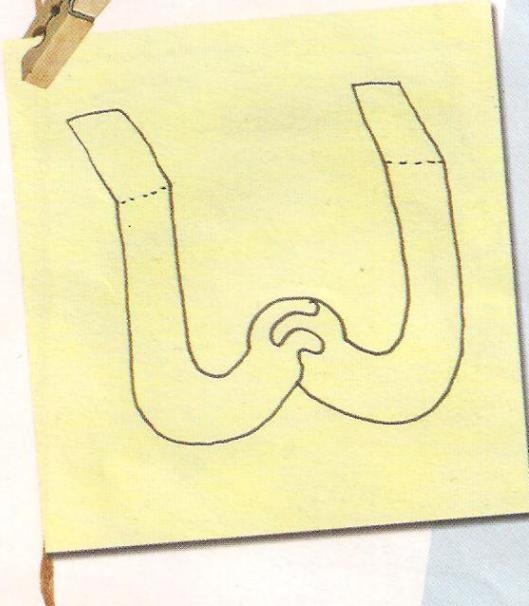

КЛОВН

Материјал

- празна флаша од течности за прање суђа
 - корнети за јаде у две боје
 - стара чарапа
 - папир у боји
 - комадићи старе тканине
 - конац
 - штапић
 - маказе, лепак, фломастери

Још идеја
Руке можеш
да направиш
од сламки или
од две мање
чарапе напуњене
крицицама.

Уп^тств^о

Опери празну флашу од течности за прање посуђа. Исеци пет лоптица с корнета за јаја. Једну залепи за горњи део флаше, да буде стомак кловна. Доњи део флаше ће бити лице, па ту залепи две лоптице од корнета као очи и једну као нос. (И половина „киндер-јајета“ или било каква лоптица могу да послуже као нос.) Обој зенице. Две лоптице исеци напола, па их залепи са стране, као клемпаве уши. Исеци од папира у боји велика уста и залепи их испод носа. Нацртај на њима једну линију или залепи папирну траку друге боје. Исеци од папира скрштене руке и нацртај шаке, као на слици. Залепи их. Коцкасто парче тканине залепи на дно флаше, као косу. Преко њега залепи парче тканине друге боје и око њега вежи конац, да изгледа као капа. У грлић флаше угурати мало картона и провуци штапић. Сада преко свега навуци чарапу, тако да део с ластишом дође до кловновог врата. Провуци руку испод чарапе и вежбај да причаш из stomaka!

КАУБОЈ

Материјал

- округла пластична флаша са ширим отвором
- картон
- пластична чаша
- три празне тубе од шумећег витамина
- парче тканине
- папир у боји
- фломастери, маказе, лепак

Упутство

Укосо исечи две тубе од витамина. Облепи их папиром у боји и залепи за флашу као руке. Једну тубу исечи на пола и две половине залепи за дно флаше, као ноге. Да би каубој био стабилнији, залепи му испод стопала картон у облику два мања спојена круга. Око тела облепи папир у боји, с детаљима у другој боји. Нацртај све што недостаје. Затим исечи већи картонски круг и залепи га преко грлића боче. На њега залепи пластичну чашу, око које је залепљен папир у боји. Доцртај детаље. Потом од картона исечи два тања круга, као очи, и залепи их испод шешира. На њима нацртај зенице. На крају вежи парче старе тканине око врата, као мараму.

Да ли знаш?

Данас се много производа прави од рециклираних материјала: производи за кућне љубимце (кућице, играчке, постељице), намештај за куће, школе и баште, тоалет папир, марамице, паковања (стаклена, алиминијумска (лименке), пластична, папирна, картонска итд), честитке, папир за омоте, оловке, налив-пера, текстил (одећа, вреће за спавање, јастуци) и још много тога.

Још идеја

Направи и једног мршавог каубоја, од тање флаше. Од различитих пластичних чаша настају разнолики шешири – поиграј се и њима.

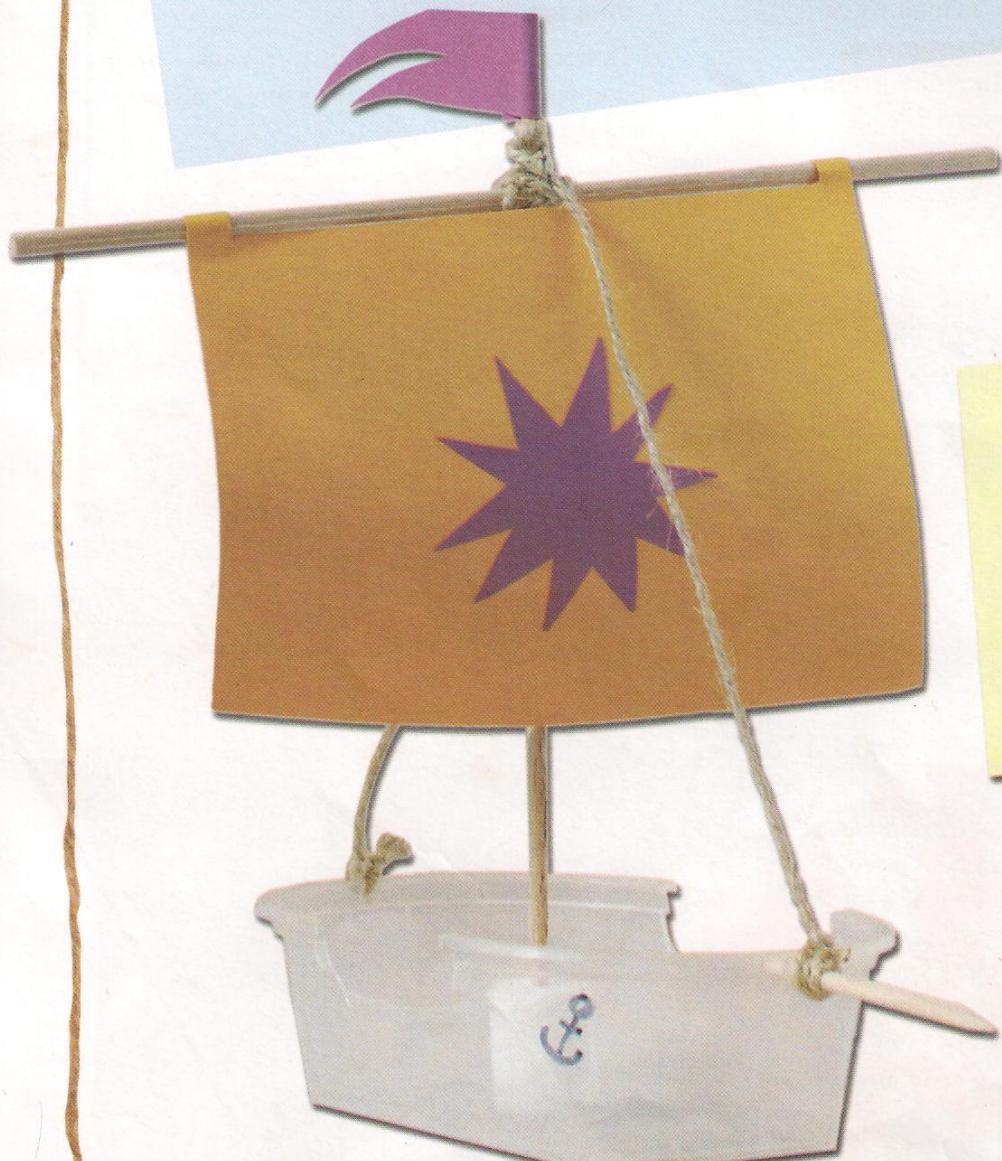
ЈЕДРЕЊАК

Материјал

- пластична посудица или дно веће посуде
- штапићи (на пример од ражњића или балона)
- папир у боји
- канап
- маказе, лепак

Упутство

Са обе стране пластичне посуде изрежи удубљења. На дно посуде залепи пластични поклопац и у њега забоди дрвце, као катарку. Од шареног папира направи једро: пресавиј папир напола и изрежи на споју правоугаоник. На средину стави дрвце и онда зелепи половине папира једну за другу. Причврсти канапом дрвце с једром на катарку, као на слици. Пробуши рупу на прамцу (предњем делу брода) и провуци дрвце кроз њу. Повежи канапом тај део са спојем катарке и једра. На врх катарке залепи заставицу. Украси брод.

АКВАРИЈУМ ОД СТИРОПОРА

Материјал

- тањирић од стиропора
- целофан
- папiri у боji
- песак
- канап
- темпере, маказе, лепак

Упутство

На папиру у боji нацртај неколико морских животиња и биљака, додај детаље темперама и исеци их. Причврсти их шпенадлама за тањирић од стиропора. Сипај мало песка и неколико лаких каменчића. (Можеш да убациш школьке.) Пробуши две рупице на „леђима” тањирића и провуци оба краја конопца. Вежи чвориће на крајевима. Намажи ивице тарњирића лепком и прекриј га целофаном. Притисни да се целофан залепи.

Још идеја

Ако имаш фломастере у флуоресцентним бојама, нашарај пруге по телу риба, да светле у мраку. Песак можеш да направиш од папираћа у боji, који ће лебдeti кад протресеш акваријум. Рибице можеш да окачиш помоћу конца и игле, тако да се љуљају.

Упутство

Исечи од тањег стиропора кругове различитих величина. Пробуши их све на средини и провуци канап кроз њих. Мало раздвој прстенове и вежи канап на оба краја у чвор. Нек ти један чвор послужи као репић а други као нос. Доцртај очи и уста.

ЛЕПТИР

Материјал

- парче стиропора
- папир у боји
- штапић
- маказе, лепак

Упутство

Изрежи крила лептира од папира у боји и залепи их за тело лептира од стиропора. Набоди стиропор на штапић.

ПРИВЕЗАК – ЦРВИЋ

Материјал

- тањи стиропор
- канап, врпца или вуница
- фломастери, маказе или шило

Још идеја

Офарбај кругове разним бојама. Провуци алкицу од кључева крој последњи прстен и носи црвића као привезак.

Направи од вунице длакаве ножице на сваком прстену и добићеш гусеницу.

МАСКА – НАОЧАРИ

Материјал

- амбалажа за јаја
- од стиропора
- папир у боји
- маказе, лепак

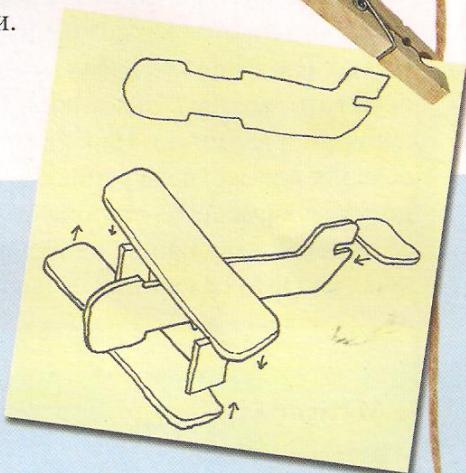
Упутство

Изрежи из корнета за јаја две спојене лоптице. Пробуши им рупе на средини. Од поклопца исечи два дугачка, танка правоугаоника и залепи их са стране за наочари. Од папира у боји изрежи велике обрве и залепи их за наочари.

Још идеја

Ако се у последњем тренутку спремаш за маскенбал, искористи ове наочари.

АВИОН ОД СТИРОПОРА

Материјал

- тањи стиропор
- фломастри
- или акрилне боје
- лепак, маказе

Упутство

Нацртај на тањем стиропору делове као на шеми. Украси их фломастерима и исечи. Залепи их као на слици.

ПАПИР, КАРТОНСКА АМБАЛАЖА

Да ли знаш?

Картонска амбалажа за млеко и сокове се разликује од обичног картона и папира, како по начину употребе, тако и по начину скупљања, сортирања и рециклаже.

Постоје две врсте картонске амбалаже за млеко и сокове. Асептична амбалажа се користи за паковање дуготрајног млека и сокова, и тако паковани производи не морају да стоје у фрижидеру пре отварања и употребе. Друга врста картонске амбалаже се користи за краткотрајно пастеризовано млеко и млечне производе, и треба да стоји у фрижидеру пре коришћења упакованог производа.

У картонској амбалажи највише има картона, који даје чврстину и јачину, затим 20–25 % пластике која се зове полиетилен и која штити упаковани производ од влаге и бактерија. У асептичним паковањима постоји и слој врло танке алуминијумске фолије која спречава да кисеоник и светлосни зраци покваре упаковани производ.

Амбалажни отпад треба рециклирати у нове материјале, како би се поново искористиле сировине од којих је амбалажа направљена. Картонска амбалажа за млеко и сокове се може скupљати заједно са пластичним и алуминијумским амбалажним отпадом, или заједно са папиром и картоном. На који год начин да се скупи, ова амбалажа се након одвајања од осталих врста отпада рециклира у фабрикама хартије. У фабрикама хартије се одвајају целулозна влакна из картона од којег је направљено паковање и од тако добијене целулозе се поново прави папир, односно разни папирни и картонски производи које користимо код куће, као што су картони за јаја или тоалетни папир.

Материјал

- неколико празних картонских амбалажа од јогурта или сокова
- корнет за јаја
- дугачак канап
- шарени папир
- лепак, маказе

Упутство

Опрану празну амбалажу облепи шареним папиром. Исеци кругове од стиропора или картона и прелепи их преко отвора на амбалажи. Пробуши рупице на оба краја амбалаже и провуци канап кроз њих. Исеци точкове од стиропора или картона и залепи их на сваки вагон. Једну лоптицу из корнета за јаја залепи за кров локомотиве. Исцртај или изрежи прозоре на локомотиви и вагонима.

30

ВОЗИЋ

Још идеја

Додај димњак (од празне оловке) да твоја локомотива изгледа као парна.

АУТОМОБИЛ

Материјал

- празна картонска амбалажа од сока, млека, јогурта
- дебљи картон
- шарени папир из старих новина
- лепак, скалпел

Још идеја

Додај и фарове, таблице, врата и гепек. Направи путнике од пластелина.

Упутство

Опери картонску амбалажу и облепи је шареним папиром. На средини нацртај правоугаоник и у њему два мања правоугаоника. Најпре скалпелом исечи две странице правоугаоника на средини аутомобила – скроз уз ивице дуж 5 цм. Затим исечи два мања правоугаоника и онда линију која спаја резове уз ивице. Кад ово парче картона савијеш уназад, добићеш ветробран. Од два парчета из средине маказама направи заобљен облик, као седишта. Залепи их испод картона, преко пута ветробрана, и савиј их нагоре. Од дебљег картона исечи 4 велика круга за точкове и залепи их или причврсти дрвцетом као на слици.

Мали савети:

Амбалажу од млека и сокова опери и искористи за чување врпци, машница, шарених папира од бомбона, гумица и других ситница које ћеш касније искористити за маштовиту рециклажу.

АУТОБУС

Материјал

- празна картонска амбалажа од сока или млека
- дебљи картон
- шарени папир из старијих новина
- лепак, маказе

Упутство

Добро опери празну картонску амбалажу. Облепи је шареним папиром. Нацртај прозоре и шофершајбну. Исеци отворе по исцртаним линијама скалпелом или маказама. Од неког дебљег картона исеци 4 велика круга и залепи их као точкове. Додај и два кружића као фарове.

Још идеја

Прво размисли где желиш да отптујеш а онда на малој табли напиши име тог места. Постави је изнад возача. Залепи и малу регистарску таблицу. На отворе за прозоре можеш да залепиш целофан или нацртана лица путника.

ВЕТРЕЊАЧА

36

Материјал

- два картонска валька из ролне тоалет папира или један из кухињских убруса
- папир у боји
- фломастер
- шпенадла
- лепак, маказе

Упутство

Залепи два картонска валька један на други (или искористи велики). Од шареног папира исечи $\frac{3}{4}$ круга украси га и савиј у купасти облик. (Намажи једну ивицу лепком, па другу прислони уз њу и притисни. Затим намажи лепком горњи обод валька, набаци преко купицу и неже стисни да се залепи.

Нацртај на папиру траву, врата и прозор, исечи их и залепи преко ролне. На крају исечи два једнака правоугаоника и шпенадлом их причврсти на средину.

Још идеја

На сличан начин можеш да направиш ракету: исецкај доњи крај валька и обој га у жуто и црвено, да изгледа као пламен. „Капицу” од папира направи мало шилјатију, а прозоре округле. На једном прозору нацртај космонаута.

КУТИЈА ЗА ОЛОВКЕ

Материјал

- три картонска ваљка из тоалет папира
- старе новине
- картон
- лепак, маказе

Упутство

Скрати један ваљак за 2-3 цм а други пресеци на два неједнака дела. Из старих новина исечи лепе фотографије и залепи их преко та три дела и четвртог – целог ваљка. Спусти на картон један ваљак и опиши круг око њега. Понови то четири пута и исечи четири круга. Залепи их за дна укращених ваљака. Залепи делове један за други.

Још идеја

Исечи још један круг од картона и стави га као поклопац преко најмањег дела. Причврсти га врпцама у боји: пробуши шилом рупе на поклопцу и на ваљку па кроз њих провуци врпце. Ту можеш да држиш спајалице, резаче, гумице и друге ситнице.

Да ли знаш?

Папир се прави од мреже врло танких влакана, која се добијају углавном од дрвећа, али и од сламе, бамбуза и шећерне трске.

Папир може да се рециклира само 5 до 7 пута пре него што се распадне: влакно у њему пукне и покида се стабилна мрежа која чини папир. Зато се у сваки лист рециклираног папира морају додати свежа, нова влакна папира. Штедњом папира чувамо шуме, али и енергију потребну за његово добијање.

ЖИВОТИЊЕ ОД КАРТОНСКИХ ВАЉАКА

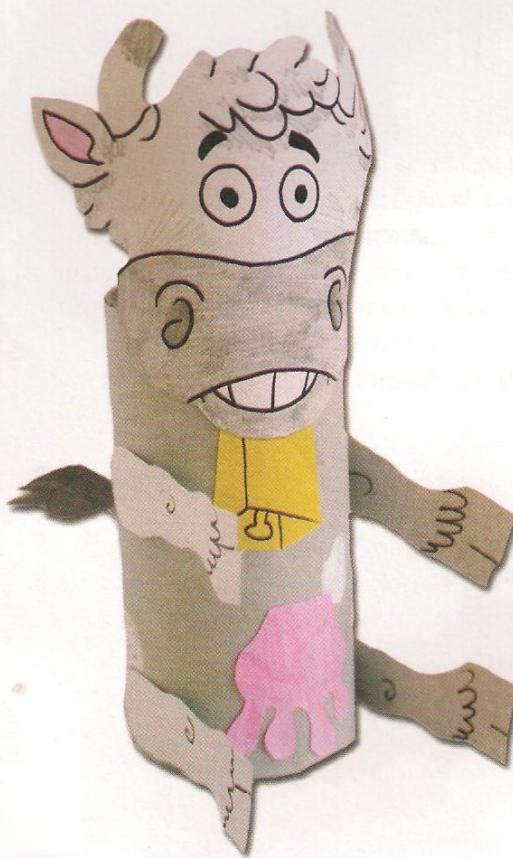
Материјал

- картонски ваљак из тоалет папира
- папир у боји
- бели картон
- бојице, маказе, лепак

КРАВА

Упутство

Нацртaj на картону главу краве, ноге, виме, реп и звонце. Обој их, исечи и залепи за картонски ваљак.

ПИЛЕ

Упутство

Офарбај темперама или воденим бојицама ваљак жуто. Од светлијег папира исечи круг и залепи га на „стомак”. Од тамнијег папира исечи кљун, крила и ноге и залепи их као на слици. Додај очи од белог картона. Црним фломастером обој зенице и нацртај обрве и уста.

МАЧКА

Упутство

Облепи ваљак белим папиром и на њему нацртај шаре. На белом картону нацртај мачину главу, шапе и реп. Обој их, исечи и залепи као на слици.

ЗЕЦ

Упутство

Облепи ваљак белим папиром и нацртај на њему очи и љушку. На белом картону нацртај уши и шапе (и шаргарепу у једној шапи), исечи их и залепи као на слици.

Још идеја

Залепи картонски круг на дну ваљка и добићеш кутију за оловке. Направи неколико животиња и залепи их за једничку подлогу.

